

ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ
1-3 ΕΤΩΝ

BETH WOOD

ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ

**60 παιχνίδια
και δραστηριότητες
για μικρά παιδιά**

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 8

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η μέθοδος Μοντεσσόρι και το παιδί σας 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΕΓΑΛΩΝΟΝΤΑΣ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ 13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΕΣ ΑΡΧΕΣ 21

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Μοντεσσοριανές δραστηριότητες 27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΣ ΚΟΥΝΗΘΟΥΜΕ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΤΕΧΝΗ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΙΑ ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ΜΕΡΑ: ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑΣ 57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΗ ΜΑΘΗΣΗ 71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 85

ΠΗΓΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 98

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 99 ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 100

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΟ 102

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ 103

Το παιδί αποτελεί ελπίδα
και υπόσχεση για όλο
το ανθρώπινο είδος.

ΔΡ ΜΑΡΙΑ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ

Η μέθοδος Μοντεσσόρι και το παιδί σας

Τα πρώτα χρόνια είναι ίσως και
τα σημαντικότερα στη ζωή ενός παιδιού.
Στο πρώτο μέρος του βιβλίου, θα μάθετε
για τις αρχές της μεθόδου και πώς μπορούν
να βοηθήσουν να εξελιχθεί ομαλά η ανάπτυξη
του παιδιού. Θα μάθετε πώς να προετοιμάζετε
τις 60 μοντεσσοριανές δραστηριότητες,
ώστε να γνωρίσετε τον κόσμο
αυτής της προσέγγισης στο παιδί σας.

Η ανάπτυξη του παιδιού ακολουθεί
ένα μονοπάτι διαδοχικών σταδίων
ανεξαρτησίας και αυτό το στοιχείο
πρέπει να είναι ο οδηγός
της συμπεριφοράς μας απέναντί του.

ΔΡ MARIA MONTESSORI

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΜΕΓΑΛΩΝΟΝΤΑΣ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ

Στο πρώτο κεφάλαιο, θα παρουσιάσουμε τη μέθοδο Μοντεσσόρι και, ειδικότερα, πώς βοηθά τα παιδιά από 1 έως 3 ετών. Επίσης, θα εμβαθύνουμε στην ανάπτυξη της ηλικιακής αυτής κατηγορίας και θα εξετάσουμε σε ποια σημεία διαφέρει η μέθοδος Μοντεσσόρι από τις παραδοσιακές μεθόδους. Τέλος, θα μοιραστώ μαζί σας τα πρακτικά οφέλη που μπορείτε να αποκομίσετε από την ανατροφή του νηπίου με τη μέθοδο Μοντεσσόρι, καθώς και τον τρόπο να το καταφέρετε χρησιμοποιώντας τις εύκολες και διασκεδαστικές δραστηριότητες του βιβλίου!

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ

Η μέθοδος Μοντεσσόρι είναι ένας όμορφος και ήρεμος τρόπος να βοηθήσετε το παιδί να εκμεταλλευτεί το σύνολο των εκπληκτικών δυνατοτήτων του. Μπορεί να φουντώσει τη φλόγα της φαντασίας και να πυροδοτήσει την αγάπη για τη μάθηση που θα κρατήσει μια ολόκληρη ζωή. Η πολυάσχολη ημέρα ενός μικρού παιδιού μπορεί να γίνει πιο ήρεμη και γαλήνια απλώς εντάσσοντας ορισμένες βασικές αρχές της μεθόδου Μοντεσσόρι, όπως ρουτίνες, ένα απλό προετοιμασμένο περιβάλλον προσαρμοσμένο στις δυνατότητες του παιδιού και ελευθερία εντός ορίων. Αυτός ο ειρηνικός τρόπος συνύπαρξης με τα παιδιά είναι ένας από τους βασικούς λόγους που ερωτεύτηκα τη συγκεκριμένη προσέγγιση πριν από χρόνια. Πρόκειται για την αυθεντική μέθοδο «ήπιας γονεϊκότητας» που θέτει το παιδί στο επίκεντρό της.

Η δρ Μαρία Μοντεσσόρι δημιούργησε τη συγκεκριμένη παιδαγωγική μέθοδο πάνω από 100 χρόνια πριν για να αλλάξει τον τρόπο που οι ενήλικες αντιμετωπίζουν την εκπαίδευση των παιδιών. Παρατήρησε και κατέγραψε τους τρόπους με τους οποίους μαθαίνουν τα παιδιά. Έπειτα από χρόνια παρατηρήσεων και πειραματισμών στα πρώτα της σχολεία, γεννήθηκε η καταπληκτική αυτή μέθοδος.

Στην παιδοκεντρική προσέγγιση, το παιδί είναι υπεύθυνο για τις γνώσεις του. Το παιδί διαθέτει περιέργεια και αναζητά τη γνώση. Ο ενήλικας δεν είναι δάσκαλος, αλλά αυτός που προετοιμάζει το περιβάλλον. Το περιβάλλον είναι τόσο καλά προετοιμασμένο, εν μέρει επειδή οι μαθησιακοί στόχοι είναι πρακτικοί. Αντί να μεταδίδει ο ενήλικας τη γνώση στο παιδί, το παιδί πειραματίζεται χρησιμοποιώντας το σώμα του και τις αισθήσεις του για να ανακαλύψει αυτά που το ενδιαφέρουν. Επιπλέον, το περιβάλλον είναι προετοιμασμένο έτσι ώστε το παιδί να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο ανεξάρτητο. Σύμφωνα με τις έρευνες της Κοινωνικής Νευροεπιστήμης, όταν ένα άτομο πετυχαίνει κάτι μόνο του, είναι πιθανότερο να αφομοιώσει τη γνώση, μαζί με μια μεγαλύτερη αίσθηση αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησης. Η καλλιέργεια ισχυρών δεξιοτήτων ανεξαρτησίας από νωρίς βοηθά το παιδί να γίνει πιο ανεξάρτητο αργότερα στη ζωή του. Τέλος, η δρ Μοντεσσόρι πίστευε ότι η εκπαίδευση έχει ευθύνη για την προώθηση της παγκόσμιας ειρήνης και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η εκπαίδευση για την ειρήνη είναι η στοχευμένη διεργασία προς μια εκπαίδευση από τη στιγμή της γέννησης δίχως ρατσιστικές ή άλλες προκαταλήψεις.

Η μέθοδος Μοντεσσόρι διαδόθηκε σε όλο τον κόσμο, φτάνοντας σε 22.000 σχολεία και αμέτρητα σπίτια. Πολλές οικογένειες γνωρίζουν από πρώτο χέρι τους τρόπους με τους οποίους η συγκεκριμένη παιδαγωγική μέθοδος βοήθησε τα παιδιά τους να προετοιμαστούν καλύτερα για όσα τους επιφυλάσσει το μέλλον. Τα παιδιά που μαθαίνουν με τη μέθοδο Μοντεσσόρι είναι συχνά ικανότερα να κατανοήσουν αφηρημένες έννοιες και έχουν πιο αναπτυγμένη την κοινωνική και συναισθηματική νοημοσύνη.

Τα θετικά οφέλη αυτής της μεθόδου δεν αφορούν μόνο τα παιδιά σχολικής ηλικίας,

αλλά και τα μικρότερα. Η δρ Μοντεσσόρι διαπίστωσε ότι, προετοιμάζοντας ένα περιβάλλον που διεγείρει το ενδιαφέρον με στοχευμένες δραστηριότητες και εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές της μεθόδου της, η οικογένεια μπορεί να βοηθήσει το παιδί να εκμεταλλευτεί το σύνολο των δυνατοτήτων του.

Ξέρουμε πως τα νήπια* είναι πολυάσχολα! Λατρεύουν να κάνουν πράγματα μόνα τους, να πειραματίζονται με τον κόσμο γύρω τους, να δοκιμάζουν, να ρισκάρουν, να νοηματοδοτούν τον κόσμο και να εξερευνούν όλα όσα έχει να τους προσφέρει. Αυτή η συναρπαστική περίοδος στη ζωή τους είναι μια περίοδος που σημειώνεται μια γλωσσική έκρηξη. Επίσης, είναι η περίοδος που οι οικογένειες αναζητούν νέους τρόπους να κινήσουν το ενδιαφέρον των παιδιών τους και αναρωτιούνται πώς να αλληλεπιδράσουν πιο στοχευμένα μαζί τους και πώς να τα βοηθήσουν να διαχειριστούν τα έντονα συναισθήματά τους.

Με τη μέθοδο Μοντεσσόρι, μπορούμε να προσφέρουμε στα νήπια μοναδικές ευκαιρίες να καλλιεργήσουν την ανεξαρτησία και τη φιλομάθειά τους. Μπορούμε να συμμετέχουμε ενεργά όσο εκείνα ανακαλύπτουν όλα αυτά που έχει να προσφέρει ο θαυμάσιος αυτός κόσμος και μπορούμε να τα βοηθήσουμε να αποκτήσουν αγάπη για τη μάθηση που θα κρατήσει μια ζωή!

Μπορούμε να πετύχουμε όλα τα παραπάνω προετοιμάζοντας στο σπίτι απλές και εύκολες δραστηριότητες που εστιάζουν σε ορισμένες σημαντικές έννοιες-κλειδιά της μεθόδου Μοντεσσόρι. Ας αναλύσουμε κάποιες από αυτές.

Το προετοιμασμένο περιβάλλον

Το προετοιμασμένο περιβάλλον είναι το σημαντικότερο στοιχείο της προσέγγισης Μοντεσσόρι. Είναι δυνατόν να περιλαμβάνει όλα τα μέρη του σπιτιού και ενθαρρύνει την παιδική ανεξαρτησία και φιλομάθεια. Ένας προσεκτικά προετοιμασμένος χώρος διαθέτει κατάλληλα αναπτυξιακά υλικά, τοποθετημένα με τρόπο προσβάσιμο, και επιτρέπει στο παιδί τη μεγαλύτερη δυνατή ελεύθερη κίνηση και ανεξαρτησία χωρίς να το αποσυντονίζει. Διαθέτει, για παράδειγμα, έναν καθρέφτη στο ύψος του παιδιού, ώστε να μπορεί το παιδί να ασχοληθεί μόνο του με τη φροντίδα του σώματός του, καθώς και μια παιδική καρέκλα στο υπνοδωμάτιο, ώστε να μπορεί το παιδί να καθίσει και να ντυθεί μόνο του. Στο προετοιμασμένο περιβάλλον περιλαμβάνεται και ο ενήλικας, που πρέπει να είναι προετοιμασμένος να παρατηρήσει και να αλληλεπιδράσει με το παιδί.

Παρατηρούμε και καθοδηγούμε

Η παρατήρηση είναι το κλειδί για την επιτυχή εφαρμογή της μεθόδου Μοντεσσόρι. Ο ενήλικας παρατηρεί το παιδί στο περιβάλλον, καθώς και τον τρόπο που αυτό αλληλεπιδρά με τις δραστηριότητες και τη γενικότερη εμπειρία. Βάσει αυτών των παρατηρήσεων, ο

* Στο βιβλίο με τη λέξη νήπια αναφερόμαστε στα παιδιά 1 έως 3 ετών. [Σ.τ.Μ.]

ενήλικας καθοδηγεί το παιδί να δοκιμάσει καινούρια πράγματα μόνο του και προσαρμόζει το προετοιμασμένο περιβάλλον βάσει των αναγκών του.

Ο αφομοιωτικός νους

Πρόκειται για τον μοντεσσοριανό όρο που περιγράφει την απεριόριστη έμφυτη περιέργεια του παιδιού και την ικανότητά του να μαθαίνει εύκολα έννοιες, απλώς ακούγοντας ή παρατηρώντας το περιβάλλον του. Η ενθάρρυνση του αφομοιωτικού νου είναι το θεμέλιο για την καλλιέργεια ισχυρής αυτοπεποίθησης και ανεξαρτησίας.

Ελευθερία εντός ορίων

Η ελευθερία ενός παιδιού στο προετοιμασμένο περιβάλλον είναι σημαντική! Εκείνο επιλέγει με ποια δραστηριότητα θα ασχοληθεί και για πόση ώρα. Η παρατήρηση μας βοηθά να αλλάξουμε και να οριοθετήσουμε το προετοιμασμένο περιβάλλον. Αν το παιδί δείχνει ότι δεν είναι ακόμη έτοιμο για κάτι, αυτό απομακρύνεται από το περιβάλλον και αντικαθίσταται με κάτι αναπτυξιακά κατάλληλο.

Περίοδοι ευαισθησίας

Πρόκειται για τον μοντεσσοριανό όρο που περιγράφει τις περιόδους έντονου ενδιαφέροντος που διανύει το παιδί. Η δρ Μοντεσσόρι ταυτοποίησε 11 διαφορετικές περιόδους ευαισθησίας που λαμβάνουν χώρα από τη γέννηση έως την ηλικία των 6 ετών. Θα αναφερθούμε στις τέσσερις που αφορούν κυρίως τις ηλικίες από 12 μηνών έως 3 ετών:

- ★ Η περίοδος ευαισθησίας για την Τάξη είναι η έντονη ανάγκη για σταθερότητα και επανάληψη.
- ★ Η περίοδος ευαισθησίας για την Κίνηση είναι η ανάγκη για σωματική κίνηση με εσκεμμένους, καινούριους, διαφορετικούς ή απαιτητικούς τρόπους.
- ★ Η περίοδος ευαισθησίας για τις Μικρές Λεπτομέρειες είναι η έντονη εστίαση σε μικροσκοπικά αντικείμενα και λεπτομέρειες, η οποία πηγάζει από την ανάγκη για ταξινόμηση.
- ★ Η περίοδος ευαισθησίας για την Ομιλούμενη Γλώσσα είναι η αβίαστη κατάκτηση της γλώσσας χάρη στο έντονο ενδιαφέρον του παιδιού για όλες τις μορφές της ανθρώπινης γλώσσας.

Τα παιδιά διανύουν και άλλες περιόδους ευαισθησίας, ως επί το πλείστον μετά την ηλικία των 3 ετών: για τις χωρικές σχέσεις, την ευγένεια και τους καλούς τρόπους, την εξάσκηση των αισθήσεων, το γράψιμο, την ανάγνωση, τη μουσική και τα μαθηματικά.

Η κατανόηση των περιόδων ευαισθησίας του παιδιού σας είναι ένα από τα κλειδιά για να καταλάβετε τι χρειάζεται στο περιβάλλον του και γιατί συμπεριφέρεται με έναν συγκεκριμένο τρόπο.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (1-3 ΕΤΩΝ)

Τα μικρά παιδιά είναι καταπληκτικά! Ενδιαφέρονται για οτιδήποτε σχετίζεται με τον κόσμο των ενηλίκων και επίσης είναι απίστευτα ανεξάρτητα. Έχουν μεγαλώσει τόσο πολύ σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα, ωστόσο βρίσκονται σε ένα ενδιάμεσο στάδιο: δεν είναι πια μωρά, αλλά δεν έχουν φτάσει ακόμη στην προσχολική ηλικία. Βιώνουν έντονα συναισθήματα, μα δεν ξέρουν πάντα πώς να τα επεξεργαστούν, πράγμα που μπορεί να τα οδηγήσει σε ξεσπάσματα. Είναι όμως και φιλοπερίεργα, γεμάτα χαρά και ανακάλυψη, και ικανά να αγαπήσουν ολοκληρωτικά και άνευ όρων!

Με τόσα να εξερευνήσουν στον κόσμο, τα παιδιά χρειάζονται τη βοήθειά μας. Έχουν ανάγκη να κινούν το σώμα τους ελεύθερα και με ασφάλεια. Έχουν ανάγκη να νιώθουν δυνατά, άξια μέλη της οικογένειας, μέσω της ολοκλήρωσης πρακτικών δραστηριοτήτων της καθημερινής ζωής, όπως το πλύσιμο των πιάτων ή το άπλωμα των ρούχων. Έχουν ανάγκη από σταθερές και ξεκάθαρες κατευθυντήριες γραμμές και οριοθετήσεις. Πάνω απ' όλα, έχουν ανάγκη από στοργικούς ενήλικες, που τ' αφήνουν να επεξεργαστούν όσα τους δείχνουν. Χρειάζονται κάποιον να τα βοηθήσει να επικοινωνήσουν, να ενισχύσει τις γλωσσικές ικανότητές τους και να προσπαθήσει ειλικρινά να καταλάβει τις ανάγκες τους.

Το βιβλίο αυτό μπορεί να βοηθήσει τους ενήλικες να ανταποκριθούν στις ανάγκες των νηπίων. Οι 60 δραστηριότητες είναι χωρισμένες σε 5 βασικές κατηγορίες, που είναι οι σημαντικότεροι τομείς της ανάπτυξης:

Κινητικές δεξιότητες

Η κατηγορία αυτή επικεντρώνεται στην ελεύθερη κίνηση του παιδιού. Τα νήπια διανύουν την περίοδο ευαισθησίας για την ανάπτυξη της κίνησης επειδή η σωματική δραστηριότητα είναι απαραίτητη για την ενδυνάμωση του σώματος, αλλά και για την ανάπτυξη ισχυρών διανοητικών συνδέσεων. Υπάρχουν εύκολα παιχνίδια που ενισχύουν τις μουσικές ομάδες του παιδιού και τροφοδοτούν την ανάγκη τους για μέγιστη προσπάθεια, συμβάλλοντας στη βελτίωση των σωματικών κινήσεων. Το Κεφάλαιο 3 βοηθά τα παιδιά να εξερευνήσουν και να τελειοποιήσουν σημαντικές δεξιότητες κινητικότητας με ασφάλεια ενώ διασκεδάζουν.

Καλλιτεχνική έκφραση

Η δημιουργική εξερεύνηση βοηθά τα παιδιά να καλλιεργήσουν την αυτοπεποίθησή τους. Από τους πειραματισμούς με την ανάμειξη χρωμάτων έως τις πρώτες γραμμές στο χαρτί με την κρημοπογιά, τα πάντα θεωρούνται σημαντική αυτοέκφραση στη μέθοδο Μοντεσσόρι. Το Κεφάλαιο 4 βοηθά τα παιδιά να εκφράζονται δημιουργικά και να επικοινωνούν ιδέες.

Καθημερινή ζωή

Τα παιδιά λατρεύουν να βοηθούν! Είναι απίστευτα ανεξάρτητα και θέλουν να συνεισφέρουν στον κόσμο τους. Οι πρακτικές δραστηριότητες για την καθημερινή ζωή είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της μεθόδου Μοντεσσόρι και οι δραστηριότητες στο Κεφάλαιο 5 προσφέρουν στο παιδί ευκαιρίες να βοηθήσει στο σπίτι, ενισχύοντας, έτσι, την αυτονομία και την αυτοπεποίθησή του.

Αισθητηριακά ερεθίσματα

Ο κόσμος είναι μια αισθητηριακή εμπειρία και τα νήπια λατρεύουν να τον ανακαλύπτουν! Η ενίσχυση των αισθητηριακών δεξιοτήτων είναι σημαντική στη μέθοδο Μοντεσσόρι, καθώς αυτές είναι οι δεξιότητες που χρησιμοποιούνται αργότερα στα μαθηματικά και στην ανάγνωση. Το Κεφάλαιο 6 βοηθά να ενισχυθεί η αντίληψη του παιδιού, επιτρέποντάς του να βελτιστοποιήσει κάθε αίσθηση και να δοκιμάσει καινούρια πράγματα.

Γλώσσα

Η μέθοδος Μοντεσσόρι θεωρεί τη γλώσσα ως το σύνολο όλων των τρόπων με τους οποίους επικοινωνούν οι άνθρωποι. Τα μικρά παιδιά ειδικά έχουν ανάγκη να νιώσουν τη σιγουριά ότι τους ανήκουν οι λέξεις τους και τα σώματά τους. Το Κεφάλαιο 7 σας δείχνει πώς να βοηθήσετε το παιδί να χτίσει το λεξιλόγιο, τη φωνολογική επίγνωση και την κοινωνικο-συναισθηματική αντίληψή του μέσω διασκεδαστικών παιχνιδιών.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ

Τα μικρά παιδιά μπορούν να είναι ακατάστατα, ιδιότροπα και απολύτως εξουθενωτικά! Ή, μάλλον, αυτή είναι η κοινή εντύπωση που έχουμε για εκείνα. Η μέθοδος Μοντεσσόρι αμφισβητεί τις συνήθειες ιδέες για τη συμπεριφορά και την προσωπικότητα των μικρών παιδιών, και ζητά από τους ενήλικες να τα αντιμετωπίσουν διαφορετικά.

Τα παιδιά σε αυτή την ηλικία είναι πεισματάρικα και φιλοπερίεργα. Από αναπτυξιακή σκοπιά, έχουν επιτέλους την ικανότητα να επικοινωνούν και να κινούνται όπως επιθυμούν. Ο κόσμος όλος πλέον τους ανήκει!

Η μέθοδος Μοντεσσόρι εξετάζει το κοινωνικο-νευρολογικό στάδιο ανάπτυξης των νηπίων για να καταλάβει πώς να υποστηρίξει την ανάπτυξή τους. Παρατηρούμε το παιδί

και προσπαθούμε να καταλάβουμε τα κίνητρά του. Μήπως σκαρφαλώνει στον πάγκο για να φτάσει κάτι; Μήπως είναι απογοητευμένο επειδή δεν μπορεί να επικοινωνήσει λεκτικά τις ανάγκες του; Η μέθοδος Μοντεσσόρι προετοιμάζει το περιβάλλον για να δώσει στο παιδί ελευθερία εντός ορίων. Κατεβάζουμε τα ποτήρια και το φαγητό στο επίπεδό του, ενθαρρύνοντας την ανεξαρτησία του. Δείχνουμε με το παράδειγμά μας. Του δίνουμε γλώσσα και ευκαιρίες να εκφραστεί. Και, το σημαντικότερο όλων, εμείς ως ενήλικες βλέπουμε κάθε παιδί όπως είναι και ενθαρρύνουμε την επιθυμία του να μάθει και να ανακαλύψει με τον δικό του ρυθμό.

Τα «τρομερά δίχρονα»

Η τρομερή ηλικία για την οποία συχνά μας προειδοποιούν για ξεσπάσματα, ασταμάτητες ερωτήσεις, ότι πρέπει πάντα να γίνεται το δικό τους... Μπορεί μεν να είναι εξαντλητικό για τους φροντιστές, ωστόσο η φιλοσοφία Μοντεσσόρι βλέπει αυτές τις συμπεριφορές ως αποτέλεσμα του αναπτυξιακού σταδίου του νηπίου. Αυτό βοηθά να χυθεί φως στις πιο εκνευριστικές από αυτές τις συμπεριφορές. Τα νήπια διανύουν την περίοδο ευαισθησίας για την τάξη. Νιώθουν πιο ασφαλή όταν μπορούν να προβλέψουν τι πρόκειται να συμβεί μέσα στην ημέρα. Την ίδια τάξη επιζητούν στα πάντα και αυτός ίσως είναι ο λόγος που το παιδί σας παθαίνει κρίση υστερίας για ένα τοστ κομμένο σε τρίγωνα αντί για τετράγωνα!

Τα μοντεσσοριανά δίχρονα

Οι οικογένειες και οι παιδαγωγοί της μεθόδου Μοντεσσόρι προσεγγίζουν τα «τρομερά δίχρονα» με τα έντονα συναισθήματα, τις ασταμάτητες ερωτήσεις και την ανάγκη για εξουσία με διαφορετικό τρόπο και ανταμείβονται από τη διαφορά που βλέπουν στο αποτέλεσμα! Ένα προσεκτικά προετοιμασμένο περιβάλλον που μειώνει τις πιθανότητες απογοήτευσης προσφέρει στο νήπιο την ευκαιρία για έλεγχο. Αυτό μπορεί να γίνει με τα πάντα - για παράδειγμα, προτείνοντας στο παιδί να επιλέξει ανάμεσα σε δύο διαφορετικά ρούχα ή δύο διαφορετικά σνακ. Επίσης, όταν έχουμε προβλέψει ένα ορισμένο σημείο για κάθε δραστηριότητα ή παιχνίδι του παιδιού, καθώς και τον τρόπο να το επιστρέψει εύκολα στο ίδιο σημείο, περιορίζουμε τις απογοητεύσεις και καλλιεργούμε την ανεξαρτησία. Τέλος, όταν οι ενήλικες αλλάζουμε τη γλώσσα μας και εντάσσουμε περισσότερη ευγένεια στην καθημερινότητά μας, αντιμετωπίζουμε καλύτερα τα έντονα συναισθήματα του νηπίου. Αυτό μπορεί να είναι κάτι τόσο απλό όσο η λεκτική αναγνώριση των συναισθημάτων ενός παιδιού, λέγοντας για παράδειγμα: «Βλέπω ότι θυμώσες που πρέπει να μαζέψουμε το παιχνίδι σου. Κι εγώ θυμώνω μερικές φορές». Δημιουργώντας συνδέσεις και αποφεύγοντας τις μάχες εξουσίας, καλλιεργούμε στο παιδί σθένος και αυτοπεποίθηση.

Είναι πια ώρα
η παιδαγωγική προσέγγιση
να δει την κίνηση από νέα οπτική.

ΔΡ ΜΑΡΙΑ ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΣ ΚΟΥΝΗΘΟΥΜΕ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Όταν ξεκινάμε από νωρίς τις δραστηριότητες αδρής κινητικότητας, επηρεάζουμε θετικά και μακροχρόνια τον συντονισμό, την ανεξαρτησία και, το σημαντικότερο, τη σωματική υγεία του παιδιού. Επιπλέον, οι κινητικές δραστηριότητες είναι διασκεδαστικές, πραγματοποιούνται εύκολα και εμπνέουν αγάπη για την ενεργητικότητα και τη φύση που θα κρατήσει μια ζωή!

Τα παιδιά, από τις πρώτες ημέρες της ζωής τους, που μαθαίνουν να απλώνουν τα χέρια τους για να πιάσουν αντικείμενα, έως τις μετέπειτα, που ξεκινούν να περπατούν, καλλιεργούν σημαντικές αναπτυξιακές δεξιότητες. Η μέθοδος Μοντεσσόρι ενισχύει τις δεξιότητες αυτές, προσφέροντας στα παιδιά συναρπαστικές ευκαιρίες να εξερευνήσουν με ασφάλεια το προετοιμασμένο περιβάλλον στοχεύοντας σε μία δεξιότητα τη φορά, όπως το να ρίχνει, να πιάνει και να σπκώνει το παιδί βαριά αντικείμενα. Παραδείγματα αυτών, και όχι μόνο, περιλαμβάνονται στις εύκολες δραστηριότητες Μοντεσσόρι που ακολουθούν.

1. Σπρώξε το καροτσάκι

ΣΤΟΧΟΣ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΔΡΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΗΛΙΚΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ: 12 ΜΗΝΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ: 1-5 ΛΕΠΤΑ

Τα πολύ μικρά παιδιά διανύουν την περίοδο ευαισθησίας για τη μέγιστη προσπάθεια και λατρεύουν να δοκιμάζουν τα όρια του σώματός τους. Μπορούμε να τα βοηθήσουμε παρέχοντάς τους ασφαλείς και συναρπαστικούς τρόπους να αναπτύξουν τη δύναμή τους. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα ενισχύει τους μυς του κορμού και βοηθά στον συντονισμό και την ανεξάρτητη κίνηση.

ΥΛΙΚΑ

- Ένα πλαστικό δοχείο
- Ένα καροτσάκι με ρόδες

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Απαιτείται επίβλεψη.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ: Γεμίστε ένα μεγάλο πλαστικό δοχείο με νερό και τοποθετήστε το στο καροτσάκι. Αδειάστε έναν χώρο όπου θα μπορεί το παιδί να κινηθεί ελεύθερα με το καροτσάκι, δίχως να σκοντάφτει ή να πατάει σε αντικείμενα.

ΑΡΧΗ: Βεβαιωθείτε ότι το δοχείο είναι σταθερό. Καλέστε το παιδί σας και δείξτε του πώς να σπρώχνει το καροτσάκι αργά, με τα δύο του χέρια να πιάνουν σωστά τη λαβή.

ΜΕΣΗ: Τώρα είναι η σειρά του παιδιού! Αφήστε το να σπρώξει μόνο του το καροτσάκι. Ίσως θελήσει να βάλει πάνω κι ένα παιχνίδι για να το κάνει βόλτα, ή ακόμα και να δοκιμάσει να περπατήσει προς τα πίσω.

ΤΕΛΟΣ: Δείξτε στο παιδί πώς να επιστρέφει το καροτσάκι στο προετοιμασμένο σημείο, ώστε να γνωρίζει πού θα το βρει, όταν θα θελήσει να επαναλάβει αυτή τη δραστηριότητα.

Δοκιμάστε κι αυτό! Μειώστε ή αυξήστε την ποσότητα νερού στο δοχείο για να βρείτε αυτήν που ταιριάζει στο παιδί σας.

2. Ρίξε τα σακουλάκια

ΣΤΟΧΟΣ: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΔΡΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΧΕΡΙΩΝ
ΗΛΙΚΙΑ ΠΑΙΔΙΟΥ: 12 ΜΗΝΩΝ ΕΩΣ 3 ΕΤΩΝ
ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ: 5 ΛΕΠΤΑ

Τα παιδιά λατρεύουν να ρίχνουν πράγματα! Στην προσέγγιση Μοντεσσόρι, αντί να λέμε όχι, τα βοηθάμε να βρίσκουν κατάλληλους και στοχευμένους τρόπους ώστε να το κάνουν με ασφάλεια, ενώ ταυτόχρονα διασκεδάζουν.

ΥΛΙΚΑ

- Παραγεμισμένα σακουλάκια, διαφορετικού βάρους το καθένα (μπορείτε να τα φτιάξετε μόνοι σας, γεμίζοντας υφασμάτινα σακουλάκια με φασόλια)
- Ένα καλάθι αποθήκευσης με χερούλια
- Ένα χούλα κουπ

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Τα σακουλάκια πρέπει να είναι βαριά, αλλά να μπορεί να τα ρίχνει εύκολα το παιδί.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ: Τοποθετήστε όλα τα σακουλάκια σε ένα καλάθι και ακουμπήστε το χούλα κουπ στο πάτωμα, σε απόσταση ενός μέτρου.

ΑΡΧΗ: Οδηγήστε το παιδί στον προετοιμασμένο χώρο και παρουσιάστε το καλάθι με τα σακουλάκια. Αφήστε το να πιάσει κάθε σακουλάκι και χρησιμοποιήστε περιγραφικές λέξεις όπως «βαρύ, πιο βαρύ, το πιο βαρύ». Σηκώστε ένα από τα σακουλάκια και δείξτε στο παιδί πώς να το ρίχνει στο χούλα κουπ.

ΜΕΣΗ: Τώρα είναι η σειρά του παιδιού! Όταν το καλάθι αδειάσει, δείξτε του πώς να το σηκώνει και να το μεταφέρει ως το χούλα κουπ. Βοηθήστε το να ξαναβάλει τα σακουλάκια μέσα στο καλάθι και ξεκινήστε ξανά.

ΤΕΛΟΣ: Όταν το παιδί τελειώσει, δείξτε ότι μαζεύουμε τα σακουλάκια στο καλάθι και το επιστρέφουμε στο ράφι.

Δοκιμάστε κι αυτό! Δεν έχετε χούλα κουπ; Χρησιμοποιήστε ένα κουτί ή, αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο, σχεδιάστε έναν κύκλο στο έδαφος!

Βοηθήστε τα μικρά παιδιά να αναπτυχθούν σωστά με προσεκτικά επιλεγμένες μοντεσσοριανές δραστηριότητες

Τα πρώτα χρόνια της ζωής ενός ανθρώπου είναι καθοριστικά για την κοινωνικο-συναισθηματική και νευρολογική του εξέλιξη. Ενθαρρύνετε τη μάθηση και το ενδιαφέρον για ανακάλυψη των παιδιών μέσα από ποικίλες

δραστηριότητες που βασίζονται στον ολιστικό και παιδοκεντρικό χαρακτήρα της μεθόδου Μοντεσσόρι και ενισχύουν την αυτοπεποίθηση και την ανεξαρτησία τους.

Η **BETH WOOD** είναι πιστοποιημένη μοντεσσοριανή παιδαγωγός για παιδιά 0-3 και 3-6 ετών, καθώς και βοηθός παιδαγωγού για παιδιά 6-12 ετών. Ζει στο Οντάριο του Καναδά και είναι η ιδρύτρια του Our Montessori Life, το οποίο προσφέρει υπηρεσίες συμβουλευτικής σε σχολεία, οικογένειες και κοινότητες που επιθυμούν να ενσωματώσουν τις αρχές της μεθόδου Μοντεσσόρι στην καθημερινότητά τους.

ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Κάθε παιχνίδι εστιάζει στην καλλιέργεια συγκεκριμένης ομάδας δεξιοτήτων και συνοδεύεται από σαφείς οδηγίες για γονείς και παιδαγωγούς.

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Οι δραστηριότητες χωρίζονται με βάση τη στόχευσή τους σε 5 ομάδες:

- ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ
- ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ
- ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ
- ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ
- ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ.

ΑΠΛΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι δραστηριότητες υλοποιούνται με υλικά που υπάρχουν στο σπίτι και προσαρμόζονται εύκολα στο αναπτυξιακό επίπεδο κάθε παιδιού.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΚΑΙ ΣΕ
e-book

ISBN: 978-618-03-3170-7

9 786180 331707

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 83170

metaixmio.gr